

2020–2021 – Laktrendek a nyomdaiparban

Ifj. Kovács Tibor
CNI Kft.

**Az utóbbi egy évben jó pár termékigény átalakult. Az új projektek nagy része meg-
rekedt, és a meglevő termékek egyszerű és
gazdaságos kivitelezése lépett előre. Első-
sorban az élelmiszer- és gyógyszeriparban
volt érzékelhető számottevő növekedés,
ezt mindenki megtapasztalhatta, amikor
se cukor, se élesztő nem volt elérhető a pol-
cokon. A csomagolóanyag-gyártás legfőbb
igénye a folyamatos ellátottság, állandó
minőség és egyszerű kivitelezés lett.**

MIBEN SEGÍTENEK A LAKKOK?

A lakkok mindig is védelmi szerepet láttak el, ebből fejlődtek tovább egyedi megoldásokká. Manapság a legtöbb lakkozás még mindig felületvédelmi szerepet lát el, de már rengeteg olyan termék van, mely új lehetőségeket nyit a nyomdák számára, és üzletileg is segíti a termékek eladhatóságát.

Alkalmazási területek:

- ◆ oldószeres lakkok,
- ◆ vizes lakkok
- ◆ UV-lakkok.

OLDÓSZERES LAKKOK

A legerősebb szegmens még mindig az oldószeres flexónyomtatás, ahol a lakkozás egyre nagyobb teret nyer. Elsősorban matt- és papírhatás, és ezekből is a 2K verzió jellemző. A termékek formalakkozása inline és offline is lehetséges, így viszonylag egyszerű és gazdaságos megoldás. A fejlődésnek köszönhetően a modern barrier és coldseal termékek egyre jellemzőbbek a termékekigényeknél. A termékek gyakorta duplex, triplex vagy még bonyolultabb szerkezetből állnak, és ezt kell egyszerűsíteni, a cél persze a mono szerkezet, legtöbb esetben elérhetetlen, de ha egy lakknak köszönhetően már egy-két műanyag réteg kiváltását el tudjuk érni, hatalmas előrelépés.

Az oxigén barrier lakkokat gazdasági és teljesítményi okokból a csomagolóiparban használják. Ezeknek a nanokompozit anyagoknak a migrációs teljesítménye sokkal jobb, mint a tipikus PVdC és etilén-vinil-alkohol (EVOH) gyantáknak, amelyeket általában a csomagolófóliákban használnak. Míg a legtöbb kereskedelmi tevékenység manapság a száraz élelmiszerek területén zajlik, prototípusok készültek a folyékony és a hűtött csomagolásokra is. Az alkalmazási módszerek széles körben változtak, a mélynyomás, a flexó területén is egyre sikeresebben.

Egy tipikus példában egy ismert, PET/mPET/PE-ből álló háromrétegű laminátumot barrier lakk/PET/PE szerkezettel lehet helyettesíteni. Az egy filmréteg nyilvánvaló csökkentése mellett gazdasági előnyök származnak a kevesebb ragasztó használatából. Sokat segít a termék rugalmasságában is a kevesebb réteg, mint az mPET és a kezelt filmek esetében.

Egy másik gyakori példa a kétrétegű laminátumból az új kétrétegű laminált anyagba történő nyomtatás, valamint nyomtatható barrier lakk réteg. Pl. a PVdC-vel bevont PET-et koronával kezelt PET-re cseréljük, melyet barrier lakkal látunk

el. A szerkezetet ezután a szokásos módon laminálják egy polietilén-társítással. Ennek az új szerkezetnek az előnye, hogy az oxigénzáró rétegnek köszönhetően akár az eddigi szerkezet tisztaságát is elérheti.

VIZES LAKKOK

A terület jellemző csomagolási termékei, liszt, cukor, fűszer, papírpohár, ételtálca, doboz és egyéb hasonló termékek társított anyagszerkezetek nyomtatása. Itt elsősorban a papírréteg nyomtatása vizes lakkokkal történik. Itt az új trendnek az antibakteriális és barrier lakkok számítanak. Az emberek a Covid-19 hatására többet és jobban fognak figyelni, hogy mihez nyúlnak a boltokban, ebben segítenek az antibakteriális termékek, melyek 1-2% ezüstfoszfát adalékot tartalmaznak, a legtöbb károsító ellen hasznos védelmet biztosítanak. A barrier lakkoknál picit hasonló a helyzet, mint az oldószeres termékekénél, a fő szempont az eltarthatóság, víz- és zsírlóóság, PE, PET laminált szerkezetek kiváltása, mivel a papír könnyebben újrahasznosítható, mint a műanyag csomagolások nagy része, ez már egy jól működő rendszer a nyomdaiparban.

UV-LAKKOK

Talán a legnagyobb portfólióval rendelkező terület. Az UV-kötésnek köszönhetően az effektek száma a többi területhez képest lényegesen több. A csomagolóanyag-gyártás elsősorban UV-flexó gépeken történik, de az ofszetgépek UV-kapacitása is folyamatosan növekszik. Az UV-szegmens 5%-ot növekedik átlagban évenként, amivel a legérdekesebb üzletág lett a nyomdaiparban be-

lül a kis- és közepes nyomdák számára. A flexóterületen az IML, Sleeve, Wrap-around, Tasak termékek felületnemesítése jellemző, a lakkozás többsége metálhatás, soft touch vagy paper touch hatás, a nem sztenderd lakkok sorában. Az inline nyomtatás következtében egy menetben olyan hatások érhetőek el, melyek más technológiával korábban (pl. ofszet vagy oldószeres flexó) csak több menetben tudtak elkészülni. Amellett, hogy magasabb minőséget lehet elérni az UV-lakkok segítségével (dörzs- és karcállóság, fényesség, matt hatás, érzékelés), fontos szempont a továbbfeldolgozás, szállíthatóság. Az antibakteriális és barrier vonal itt is megvan, de mivel az UV-termékek közvetlenül nem érintkeznek élelmiszerrel, így jóval csekélyebb a piaci érdeklődés.

A LAKKOZÁS GAZDASÁGI HATÁSA EGY TERMÉKRE

Az aktuális lakkozási trendeknek köszönhetően a termék piaci értéke jóval megnövelhető. Például vizes bázissal nyomott cukortasak-lakkozás soft touch lakkal csak 1,5%-kal növeli a termelési költséget egy hagyományos fényes lakkhoz képest, azonban a vevő részéről prémium kategóriába ugrik. Egy nyolcszínű nyomat egyszerűsítése és forma matt lakkozás bevonása egy szín csökkentésével, a formától függően termelési költséget csökkent, azonban érzékelésben magasabb hozzáadott értéket képvisel, vagyis olcsóbban drágábbnak tűnő terméket tudunk előállítani.

A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően egyre több és egyre érdekesebb csomagolásokat figyelhetünk meg, talán ettől is ilyen érdekes ez a szakma.

Legyen színesebb az élet!

Látogasson el honlapunkra!

www.cni.hu

Kovács Tibor

+36 30 978 7192

tibor.kovacs@cni.hu

Iff. Kovács Tibor

+36 30 202 3354

tibi.kovacs@cni.hu

Papp Viktor

+36 30 928 7044

viktor.papp@cni.hu

Fekete Tamás

+36 30 844 2218

tamas.fekete@cni.hu